

JOURNAL DU COMMERCE D'ANVERS, dagblad, tijdens het Hollandse bewind met overheidssteun opgericht. Het eerste nummer verscheen op 1 januari 1822. Aanvankelijk luidde de naam van het blad *Journal du Commerce des Pays-Bas*. Na de Belgische Omwenteling werd die veranderd in *Journal du Commerce d'Anvers*.

Tijdens het Hollands bewind was de krant een trouwe spreekbuis van de regering. De *Journal du Commerce* toonde nochtans zeer weinig belangstelling voor de taalpolitiek van Willem I; de aandacht ging in hoofdzaak naar de handel van Antwerpen. Na 1830 bleef de krant een voorstander van het orangisme; de toon was echter gematigder dan die van *Le Messenger de Gand*. *Le Journal du Commerce* betreurde vooral de sluiting van de Schelde, wat voor het economische leven te Antwerpen zeer nadelige gevolgen had. Het blad zou zelfs van 1832 af steun vanwege de Nederlandse regering ontvangen hebben (van 500 tot 10.000 gulden). Na de ondertekening van de XXIV Artikelen nam de krant tegenover de Belgische staat een minder negatieve houding aan. Geleidelijk verdween de orangistische strekking volledig en werd vervangen door een gematigd liberaal standpunt. Vanaf 1851 werd de toon steeds conservatiever, zodat het blad een sterke overeen-

komst begon te vertonen met *Le Journal d'Anvers* (z. aldaar), waarmee het in 1853 versmolt.

LITERATUUR: A. Novent, *La Presse Orangiste et l'Indépendance de la Belgique* (1831); - T. Luykx, *Over de orangistische pers*, in *Hulde Prof. Dr. K. Baschwitz* (1956); - H. de Borger, *Bijdrage tot de geschiedenis van de Antwerpse pers. Repertorium 1794-1914* (Interuniversitair Centrum voor Hedendaagse Geschiedenis, Bijdragen 49, 1968).

ELS DE BENS